

Nastavení parametrů Redistributivní platby v ČR ve srovnání s ostatními členskými státy a její efekt na příjmovou situaci zemědělských podniků v roce 2023 a předběžný odhad v roce 2024

(zpracováno Ústavem zemědělské ekonomiky a informací)

1. Porovnání nastavení redistribuční platby (CRISS) v komparaci s ostatními členskými státy EU 27

Vzhledem k tomu, že nastavení redistributivní platby (CRISS) v ČR je velmi často kritizováno nevládními organizacemi, bylo provedeno porovnání nastavení této platby u všech ČS EU. Podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021 by měly všechny ČS aplikovat redistributivní platbu a vyčlenit na ni min. 10 % rozpočtu obálky na přímé platby, protože je všemi ČS uznána připomínka nerovné distribuce přímých plateb v důsledku velikostní disparity farem v jejich distribuci a také jsou uznány výhody z rozsahu dosahované velkými podniky¹.

Z celkového počtu 27 ČS tuto redistributivní platbu uplatňuje 26 bez Dánska, které stanovilo rozpočet na RP ve výši 0 % (viz Tabulka 1). Podle článku 29, odstavce 1: „Členské státy poskytují doplňkovou redistributivní podporu příjmu pro udržitelnost („redistributivní podpora příjmu“) za podmínek stanovených v tomto článku a dále upřesněných v jejich strategických plánech SZP. Odchylně od prvního pododstavce tohoto odstavce nebo od článku 98 mohou členské státy potřebu přerozdělení podpory příjmu řešit prostřednictvím jiných nástrojů a intervencí financovaných z EZZF s cílem zajistit spravedlivější rozdělení a účinnější a účelnější zacílení podpory příjmu, a to za předpokladu, že ve svých strategických plánech SZP mohou prokázat, že je tato potřeba řešena dostatečně.“

ČS jsou v tabulce seřazeny sestupně podle Gini koeficientu pro velikost podniku na základě dat Zemědělského strukturálního šetření z roku 2013 (FSS 2013). Přičemž hodnota blíží se 1 vyjadřuje velmi vysokou míru duality mezi jednotlivými podniky a hodnota blíží se 0 vyjadřuje minimální dualitu. V evropském zemědělském kontextu nabývá Gini koeficient obvyklých hodnot od 0,48 až po 0,97. Je zajímavé, že i když ČR vykazuje největší průměrnou výměru podniku v EU, tak ale podle Gini koeficientu se ČR umístila na 4. místě po Bulharsku, Slovensku a Maďarsku. V tomto ukazateli hraje významnou roli i distribuce zastoupení jednotlivých velikostních skupin.

Při hodnocení nastavení RP není důležitá jen výše obálky, ale i další implementační kritéria. A zejména to, jaká je maximální výměra s uplatňovanou CRISS platbou, zda je aplikováno omezení na velikost farmy, která je oprávněna čerpat CRISS platbu, zda je vícepásmová, a zda je kombinována s dalším omezením v podobě stropování nebo regresivní platby u Základní platby za udržitelnost příjmu BISS. Zásadní rozdíl je v tom, pokud srovnáváme výši obálky na RP za těchto různých podmínek. ČR nastavila podmínky RP tak, že jsou oprávněny CRISS čerpat všechny podniky na prvních 150 ha. Přičemž 9 ČS nastavilo maximální velikostní limit

podniku v rozpětí od 17 ha (Řecko), 50 ha (Rumunsko, Itálie, Chorvatsko), přes 150 ha (Španělsko), 300 ha (Polsko), 500 ha (Litva), 600 ha (Bulharsko) a až 1 200 ha (Maďarsko).

Vzhledem k tomu, že ČR nezavedla velikostní limit, tak pokud chceme srovnat obálky, tak je třeba odvodit, jaká by byla potřeba obálky na RP pro podniky do aplikovaného velikostního limitu 150 ha, na kterou by postačovalo 16 % obálky, protože zbývajících 7 % do 23 % pobírají podniky nad velikostní limit 150 ha.

Jinak ČR se nějak zásadně nevzdaluje od jiných ČS mírou obálky na RP, protože Litva stanovila 20% obálku a současně uplatňuje velikostní limit pro podniky do 500 ha a Chorvatsko stanovilo také 20% obálku, a současně na tuto platbu mají oprávnění jen podniky do 50 ha.

Pokud se podíváme na porovnání nastavení RP při seřazení ČS dle Gini koeficientu pro průměrnou výměru (dle míry duality), tak je zajímavé, že ČS s nižší mírou duality nastavují nadprůměrnou výši obálky pro RP (Belgie, Lucembursko) a současně uplatňují i stropování Základní platby pro udržitelnost (BISS). A zase naopak ČS s relativně vysokou mírou duality farem uplatňují jak RP, tak i stropování a regresivitu BISS, ale některé ČS stropování a regresivitu neuplatňují.

¹ Vzhledem ke všeobecně uznávané nutnosti prosazovat vyváženější rozdělování podpory malým a středně velkým podnikům viditelným a měřitelným způsobem by členské státy měly uplatňovat doplňkovou redistributivní podporu příjmu pro udržitelnost a vyčlenit na takovou podporu alespoň 10 % finančního rámce pro přímé platby. Aby bylo možné tuto doplňkovou podporu lépe zacílit a s ohledem na rozdíly ve struktuře zemědělských podniků po celé Unii, členské státy by měly mít možnost poskytovat na různě velké hektarové plochy různé částky doplňkové podpory, jakož i rozlišit podporu podle regionální úrovně nebo podle stejných skupin území, jak jsou stanoveny v jejich strategických plánech SZP pro účely základní podpory příjmu pro udržitelnost (odst. 59 úvodního zdůvodnění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV)).

Tabulka 1: Srovnání nastavení redistributivní platby (CRISS) napříč 27 ČS EU pro období 2023+

Členský stát	Charakteristiky faremní struktury ČS		CRISS - redistributivní platba	Blíží informace k implementaci CRISS			Capping a degressivita BISS			
	průměrná velikost podniku (FSS 2020)	GINI coefficient (ha velikost podniku FSS 2013) - popisující duality struktury farm		Podíl CRISS na PP	maximální výměra pro CRISS	sazba (€/ha)	zda jen na první ha pro podniky s limitem velikosti	uplatnění dvou a více pásmové redistribuce (včetně ha velikosti) ¹⁾	Capping - stropování PP (BISS nad 100 tis. €)	Degresivita PP (PP přesahující 60 tis. €, některé ČS uplatňují další tranše s diferencovanými sazbami krácení)
Bulharsko	BG	34,4	0,964	11,4%	30 ha	123	jen pro podniky do 600 ha	Ne	Ano	Ano
Slovensko	SK	94,9	0,938	10,3%	100 a 150 ha	80 a 40	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ano	Ano	Ano
Maďarsko	HU	21,2	0,936	14,0%	10 a 150 ha	80 a 40	jen pro podniky do 1 200 ha	Ano	Ano	od 2023 ukončeno stropování a degrese
Česko	CZ	120,8	0,869	23,0%	150 ha	153,9	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ne		
Portugalsko	PT	13,7	0,851	10,0%	20 ha	120	jen pro podniky do 100 ha	Ne		Ano
Estonsko	EE	85,6	0,827	5,0%	10 a 130 ha	10 a 23	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ano		
Španělsko	ES	26,1	0,801	9,9%			diferencuje dle regionů 20 pásem a sazeb, zohledňuje specifické podmínky hospodaření, max. 150 ha	Ano	Ano	Ano
Kypr	CY	3,9	0,795	6,0%	30 ha	27,87	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ne		
Rumunsko	RO	4,4	0,794	10,0%	50 ha	50,61	jen pro podniky do 50 ha	Ne		
Lotyšsko	LT	28,5	0,772	8,9%	3-30, 100 ha	53 a 12	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ano	Ano	Ano
Litva	LV	28,5	0,757	20,0%	1-10, 10-20, 20-30, 30-50	75, 81, 95, 108	jen pro podniky do 500 ha	Ano	Ano	Ano
Recko	EL	5,3	0,753	9,2%	min. 1-2 ha; 4 ha trvalé kultury, 11 ha o.p., 17 ha pastviny	81,7	Je-li však součet ekvivalentních hektarů ≥ 17,1, nemá podnik nárok na redistributivní podporu	Ano		
Itálie	IT	10,7	0,715	10,0%	14 ha	81,7	jen pro podniky od 0,5 ha do max. 50 ha	Ne		
Dánsko	DK	70,9	0,686	0,0%	-	-	-	-	-	-
Švédsko	SE	61,1	0,662	5,0%	150 ha	15,4	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ne		
Německo	DE	63,1	0,653	12,0%	40 a 60 ha	69,16 a 41,49	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ano		
Polsko	PL	11,3	0,637	11,6%	30 ha	40	jen pro podniky 1-300 ha	Ne		
Francie	FR	69,6	0,606	10,0%	52 ha	n.ú.	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ne		
Malta	MT	1,3	0,602	6,0%	-	-	-	-	-	-
Rakousko	AT	23,5	0,584	10,0%	20 a 40 ha	44 a 22	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ano	Ano	Ano
Nizozemsko	NL	34,5	0,580	10,0%	40 ha	54	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ne		
Slovensko	SI		0,552	5,9%	RP není zavedena, řeš se platbou BISS na prvních 82 ha (společnou výměru slovenské formy)			Ne	Ano	
Belgie-Valons	BE	38,0	0,523	15,4%	30 a 60 ha	143	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ano	Ano	Ano
Belgie-Flandry	BE	38,0	0,523	15,4%	30 ha	52,76	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ne	Ano	Ano
Lucembursko	LU	70,3	0,515	11,9%	30 a 70 ha	30 a 70	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ano	Ano	Ano
Irsko	IE	34,6	0,496	10,0%	30 ha	43,14	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ne	Ano	Ano
Finsko	FI	50,0	0,489	5,0%	50 ha	18	bez omezení velikosti podniku, tj. všichni	Ne		
Chorvatsko	HR	8,6	n.u.	20,0%	20 a 30 ha	110,12	jen pro podniky do 50 ha	Ano		

1) Zdroj: EK-CAP for 2023-2027; 28 CAP Strategic Plans at a Glance, 12/2022 (str. 19)

2) Legislativní SVP od roku 2023 poskytuje členským státům flexibilitu při uplatňování snížení až o 85 % podpory základního příjmu obdřené jedním zemědělským podnikem na částky přesahující 60 000 EUR (degressivita). Některé členské státy umožňují odečíst mzdové náklady zemědělců – včetně neplacené (rodinné) práce – od částky přímé podpory, aby se zajistilo, že zaměstnanost zemědělců nebude nepříjemně ovlivněna.

3) Zdroj: EK-Mapping and Analysis of CAP Strategic Plans, Assessment of joint efforts for 2023-2027, 06/2023 (str. 83)

2. Vyhodnocení působení redistributivní platby na snížení příjmové nerovnosti v rámci velikostních kategorií podniků v roce 2023

Effekty redistributivní platby není možné posuzovat izolovaně a komplexní působení dopadů redistributivní platby spolu s dalšími efekty ostatních politik působících na příjmovou situaci v roce 2023 v kontextu významných změn na agrárních trzích, které byly posuzovány vůči období let 2017-2021 a velmi úspěšnému finančnímu roku 2022, byly vyhodnoceny ve zpracovaném MTÚ pro pana ministra Marka Výborného, který byl zpracován a předán dne 14.1.2025.

Co se týče změn ve vývoji agrární politiky, tak hodnocené období let 2017-2021, které slouží jako báze pro srovnání úrovně provozních podpor v roce 2023, je z pohledu podmínek shodné s rokem 2022 vzhledem ke stejnému programovacímu období 2014-2022. Pokud se však podíváme na **zdroje skutečných změn v navýšení či poklesu**

provozních dotací za rok 2023 dle jednotlivých skupin pro jednotlivé kategorie podniků (viz **Tabulka 2**), tak dochází u všech kategorií podniků k výraznějšímu poklesu **Jednotné platby na plochu (BISS)** a to z těchto důvodů: došlo ke snížení celkové obálky na přímé platby (PP), dále další snížení v důsledku převodu 2,5 % na intervenci mladých farmářů v rámci 2. pilíře, posílení kurzu Kč vůči € a především zavedení redistributivní platby, s rozsahem 23 % obálky na intervenci P1. Přitom **zavedení redistributivní platby (CRISS)** působí na zlepšení provozních dotací a nakonec i příjmů kategorií podniků v případě velikostních skupin do 500 ha a podniků zaměřených na chov přeživkavců, a v opačném případě působí na snížení provozních dotací potažmo příjmů vybraných kategorií, tj. u kategorií podniků nad 500 ha a všech ostatních ka-

tegorií podniků, což v konečném důsledku vede k postupnému přibližování úrovně dosahovaných příjmů napříč velikostními kategoriemi podniků.

Dále je možné pozorovat, že vlastní posílení a změny v nastavení plošných opatření **AEKO a EZ** v prvním roce implementace nové SZP se ještě tolik neprojevily do pozitivní změny podpor v přepočtu na ha z p. z. což může být způsobeno i pozvolným náběhem nově zavedených intervencí v 1. roce platnosti Strategického plánu 2023-27. Změny v nastavení plateb **ANC** a posílení měnového kurzu vedou k diferencovaným dopadům napříč jednotlivými kategoriemi podniků, a to jak pozitivním (ANC-Ostatní), tak negativním směrem (ne-ANC, ANC-Horská). U všech kategorií podniků rozdělených dle ANC mají však velmi mírné dopady.

Tabulka 2: Změna struktury jednotlivých skupin dotací v nastavení společné a národní dotační politiky u jednotlivých podniků v roce 2023 (reálná předběžná) vůči období let 2017–21 (Kč/ha)

Ukazatel (Kč/ha)/Kategorie podniků	ČR celkem	ne-ANC	ANC-O	ANC-H	polní výr.	mléko	přežv.	smiš. výr.	do 100 ha	100-500	500-1000	1000-2000	nad 2000
Provozní dotace a podpory celkem	-2 684	-2 926	-2 548	-1 693	-1 350	-5 330	-562	-4 097	1 871	294	-2 573	-4 381	-5 428
Platby oddělené od produkce ¹⁾	-576	-744	-498	-225	-457	-823	375	-1 051	1 742	688	-1 072	-1 348	-1 481
z toho Redistributivní platba	2 122	1 548	1 694	1 652	2 146	1 211	3 564	1 096	3 564	2 653	724	371	169
Platby AEKO + EZ	-105	-26	-17	-324	16	-157	-289	-62	44	193	-368	-124	-163
Dotace na ANC	-14	-4	91	-18	38	-1	-36	28	-11	79	-67	54	-91
Dotace na výrobní spotřebu	-38	-56	-51	33	83	-4	63	-179	185	59	46	-60	-252
Dotace na externí faktory	55	51	55	70	42	127	49	49	67	62	52	74	26
TOP UP a ostatní dotace	-2 008	-2 151	-2 129	-1 221	-1 077	-4 478	-720	-2 880	-152	-798	-1 164	-2 978	-3 467
z toho podpory OZE	-1 346	-1 468	-1 467	-635	-571	-3 662	-56	-2 088	-20	-119	-531	-2 236	-2 653
z toho celkové podpory na plodiny	-37	-66	-34	-7	-62	-42	1	-75	201	-63	-52	-67	-80
z toho celkové podpory na zvířata	-98	-50	-95	-183	-4	-151	-277	-80	-139	-73	-135	-62	-97

1) Do roku 2022 zahrnuje SAPS, Greening a Mladého zemědělce, od roku 2023 zahrnuje BISS, CRISS, Ekoplatbu, Mladého zemědělce a Malého zemědělce

Zdroj: FADN 2017-2023, vlastní výpočty ÚZEI

Tabulka 3: Změna struktury jednotlivých skupin dotací v nastavení společné a národní dotační politiky u jednotlivých kategorií podniků v roce 2023 (reálná předběžná) vůči období let 2017–21 (změna v %)

Ukazatel (Kč/ha)/Kategorie podniků	ČR celkem	ne-ANC	ANC-O	ANC-H	polní výr.	mléko	přežv.	smiš. výr.	do 100 ha	100-500	500-1000	1000-2000	nad 2000
Provozní dotace a podpory celkem	-22,3	-28,4	-20,2	-11,0	-16,2	-31,6	-3,7	-31,5	16,9	2,7	-21,8	-33,7	-43,3
Platby oddělené od produkce ¹⁾	-11,1	-14,4	-9,6	-4,3	-8,8	-15,9	7,2	-20,5	33,0	13,2	-20,5	-26,1	-29,2
z toho Redistributivní platba	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Platby AEKO + EZ	-6,9	-3,6	-1,1	-8,8	5,3	-7,5	-6,2	-5,0	1,9	10,7	-18,7	-9,6	-18,8
Dotace na ANC	-1,2	-4,2	6,1	-0,5	14,3	-0,1	-1,3	2,6	-0,9	6,0	-4,4	5,0	-14,0
Dotace na výrobní spotřebu	-3,9	-5,3	-5,3	4,7	11,3	-0,4	13,4	-13,4	31,6	9,9	5,3	-5,0	-19,4
Dotace na externí faktory	47,3	43,6	43,8	73,7	34,4	87,5	50,6	43,3	48,2	34,7	50,0	70,0	32,6
TOP UP a ostatní dotace	-65,4	-68,2	-65,9	-51,7	-62,4	-72,3	-43,6	-70,3	-10,3	-49,7	-54,1	-71,4	-76,2
z toho podpory OZE	-93,1	-95,8	-91,2	-87,2	-86,0	-97,6	-39,1	-94,8	-40,2	-64,7	-82,1	-95,2	-95,3
z toho celkové podpory na plodiny	-9,8	-11,3	-13,7	-6,1	-13,2	-17,0	0,9	-19,8	59,5	-19,2	-14,6	-16,6	-18,6
z toho celkové podpory na zvířata	-16,8	-16,5	-12,9	-18,4	-6,7	-10,6	-28,3	-10,5	-27,1	-16,3	-22,9	-8,9	-16,2

Zdroj: FADN 2017-2023, vlastní výpočty ÚZEI

V případě dotací na výrobní spotřebu, kde jsou vykazovány podpory na snížení ceny vstupů (zelená nafta – pokles o 393 mil. Kč, ozdravené programy v rámci národních dotací – pokles o 505 mil. Kč, podpora PGRIF na podporu pojištění – pokles o 115 mil. Kč), dochází z důvodu úsporných opatření k jejich poklesu v roce 2023 vůči období 2017-21.

Další skupinou přímých podpor jsou **komoditně vázané podpory** ve formě VCS (dobrovolně vázaná podpora) nebo v podobě PVP (přechodná vnitrostátní podpora – dříve Top Up), které vesměs působí spíše v podobě poklesu na celkový příjem, a to ve větší míře u komodit RV než ŽV (viz výše).

Odlisný efekt má změna v dotační politice na podporu výroby energií z obnovitelných zdrojů, protože pokles v podpoře ze strany daňových poplatníků je vyrovnán zvýšenou výkupní cenou energií a navýšením hodnoty tržeb v ostatní produkci v roce 2022 ve srovnání s obdobím 2017-21, kdy dochází ke zvýšení ostatní produkce o 24 % ve skupině podniků do 100 ha, o 47 % v kategorii 100-500 ha, o 50 % v kategorii 1 000-2 000 ha a o 39 % v kategorii nad 2 000 ha.

Dopady změn politiky do příjmové situace:

Současné nově implementovaná redistributivní platba přispěla k vyrovnávání příjmů mezi skupinami při vyjádření ČPH/AWU vůči průměru (viz další odstavec), ale tržní efekty způsobily v konečném důsledku oddálení jednotlivých velikostních skupin, protože kategorie podniků do 100 ha dosahovaly úrovně 47 % vůči průměru v období 2017-21, zatímco v roce 2023 jen 48 %. Naproti tomu kategorie podniků nad 2 000 ha dosahovaly úrovně 126 % vůči průměru v období 2017-21, zatímco v roce 2023 už 129 %.

Příspěvek nové SZP po roce 2023 je možné hodnotit na základě očistěných dat, které nezohledňují změnu v provozních podporách OZE, protože provozní podpory v přepočtu na ha zemědělské půdy ve větší míře respektují degressivní trend ve vztahu k velikosti podniku a eliminují tak nevyváženost, která vyplývá ze strukturálních a tržních výhod velkých podniků. Nejvyšší relativní zvýšení příjmu vykazuje skupina do 100 ha, u které je růst podporených příjmů z jednotkových provozních podpor. Z pohledu hodnocení úrovně příjmů se díky novému nastavení SZP posunuli z úrovně 47 % sektorového prů-

měru na 61 % (sloupce 19 a 21, **Tabulka 4**). Proporčně nižší, ale stále růst příjmu vykazuje také skupina podniků od 100 do 500 ha, která se posunula z úrovně 105 % dosahuje v nových podmínkách nejvyšší příjem na úrovni 123 % sektorového průměru. Ve velikostní kategorii 500-1000 ha došlo ke snížení z hodnoty 110 % průměru na 103 %. Ve velikostní kategorii 1 000-2 000 ha došlo k výraznější redukci provozních podpor na ha (-18,5 %) a při zohlednění změn cenových relací v roce 2023 také k většímu poklesu ČPH/AWU o -26 %, v důsledku čehož poklesla výsledná úroveň příjmů z úrovně 111 % na 101 % úroveň průměru. Taktéž ve skupině nad 2 000 ha i přes největší relativní pokles provozních dotací (-21,3 %) a silný meziroční pokles cen produkce, poklesl příjem nejvíce až o 33,6 %, ale přesto dosahuje druhého nejvyššího příjmu (113 % úrovně průměru z původní hodnoty 126 %).

U velikostních kategorií podniků podle obhospodařované výměry z p. z. se již projevuje efekt nově zavedené redistributivní platby, která eliminuje důchodovou nespravedlnost malých vůči velkým podnikům (blíže viz **Tabulka 4**).

Tabulka 4: Vyhodnocení dopadů změn v nastavení společné a národní dotační politiky do příjmu jednotlivých kategorií podniků v roce 2023 vůči období let 2017-21 bez vlivu trhu

Indikátor / období	Průměrná výměra z.p. *)			Δprov. dotací 2023						Δprov. dotací 2023 bez podpory OZE									
	2017-21	2022	2023	data 2017-21	data 2022	data 2023 (p)	data 2023 (rp)	Δprov. dotací 2023 (p) vůči 2017-21	Δprov. dotací 2023 (rp) vůči 2017-21	data 2017-21	data 2022	data 2023 (p)	data 2023 (rp)	Δprov. dotací 2023 (p) vůči 2017-21	Δprov. dotací 2023 (rp) vůči 2017-21				
faremni systém (kategorie podniků) / mj.	ha	ha	ha	Kč/ha	Kč/ha	Kč/ha	Kč/ha	%	Kč/ha	%	Kč/ha	Kč/ha	Kč/ha	Kč/ha	%				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Celkem	220	255	252	12 008	11 421	11 652	9 325	-356	-3,0	-2 634	-22,3	10 563	10 270	10 496	9 226	-57	-0,6	-1 337	-12,7
Převážující část z.p. mimo ANC	218	256	269	10 314	9 559	11 987	7 388	1 673	6,2	-2 926	-28,4	8 781	8 403	10 761	7 324	1 980	22,5	-1 457	-16,6
Převážující část z.p. v jiné než horské ANC	227	259	241	12 628	12 268	13 586	10 080	961	7,6	-2 548	-20,2	11 021	10 973	12 303	9 939	1 282	11,6	-1 082	-9,8
Převážující část z.p. v horské ANC	213	242	234	15 418	15 234	16 753	13 726	1 335	8,7	-1 693	-11,0	14 690	14 554	16 171	13 632	1 481	10,1	-1 058	-7,2
Polní výroba	209	244	249	8 352	7 941	9 754	7 002	1 402	16,8	-1 550	-18,2	7 688	7 388	9 222	6 909	1 534	20,0	-779	-10,1
Produktce mléka	357	428	441	16 878	15 681	16 645	11 548	-234	-1,4	-5 330	-31,6	13 124	12 664	13 642	11 457	517	3,9	-1 668	-12,7
Chov skotu a zvířat ZDP	140	162	140	14 906	14 802	17 432	14 434	2 436	16,2	-562	-3,7	14 853	14 460	17 318	14 347	2 464	16,6	-506	-3,4
Smíšená výroba	396	513	488	13 027	12 218	13 971	8 930	944	7,2	-4 097	-31,5	10 824	10 580	12 209	8 615	1 385	12,8	-2 009	-18,6
do 100 ha	37	43	44	11 089	11 345	13 133	12 960	2 044	18,4	1 871	16,9	11 038	11 271	13 092	12 929	2 054	18,6	1 891	17,1
100 - 500 ha	212	204	202	10 727	10 743	11 568	11 020	841	7,8	294	2,7	10 543	10 622	11 421	10 955	878	8,3	419	3,9
500 - 1000 ha	735	747	738	11 890	11 258	10 755	9 257	-1 075	-9,1	-2 573	-21,8	11 184	10 936	10 238	9 141	-945	-8,5	-2 043	-18,3
1000 - 2000 ha	1 428	1 442	1 443	13 006	12 308	10 561	8 624	-2 445	-18,8	-4 381	-33,7	10 658	10 344	8 683	6 513	-1 975	-18,5	-2 145	-20,1
nad 2000 ha	3 022	3 153	3 186	12 531	11 219	9 894	7 102	-2 638	-21,0	-5 428	-43,3	9 746	8 690	7 665	6 971	-2 080	-21,3	-2 774	-28,5

Pozn. *) Průměrná výměra zemědělského podniku

Pozn.: 2023(p) – predikce výsledku roku 2023; 2023(rp) – reálné předběžné výsledky roku 2023

Zdroj: FADN 2017-2023, vlastní výpočty ÚZEI

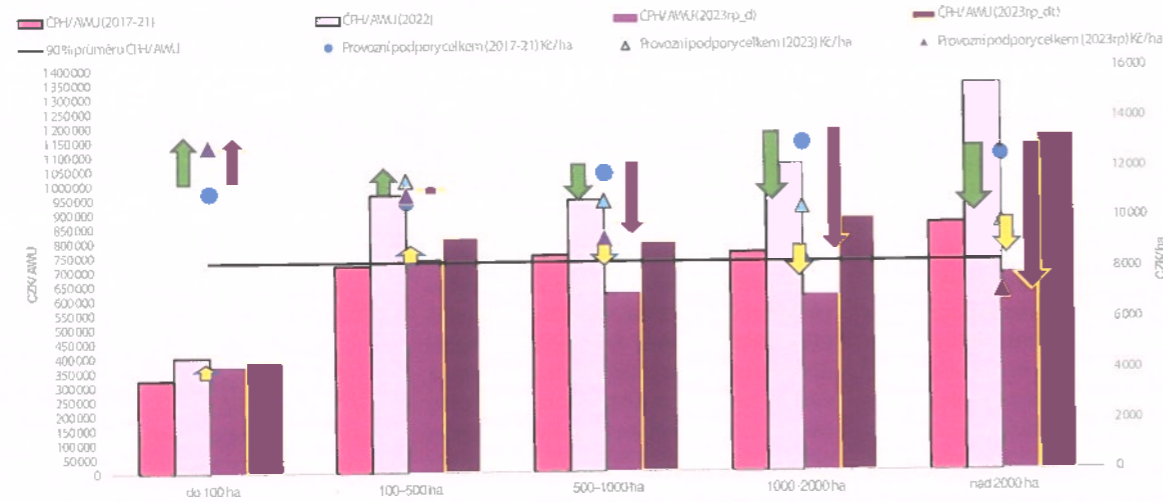
Tabulka 4: Vyhodnocení dopadů změn v nastavení společné a národní dotační politiky do příjmu jednotlivých kategorií podniků v roce 2023 vůči období let 2017-21 bez vlivu trhu – pokračování

Indikátor / období	AWU/100 ha z.p.			ΔČPH/AWU při simulaci změny prov. dotací 2023					ΔČPH/AWU při simulaci změny prov. dotací 2023 bez OZE						
	2017-21	2022	2023	data 2017-21	úroveň vůči průměru	data 2017-21 při prov. dotacích 2023	úroveň vůči průměru	ΔČPH v důsledku změny prov. dotací 2023	data 2017-21	úroveň vůči průměru	data 2017-21 při prov. dotacích 2023 bez OZE	úroveň vůči průměru	ΔČPH v důsledku změny prov. dotací 2023 bez OZE		
faremni systém (kategorie podniků) / mj.	ha	ha	ha	Kč/AWU	% vůči průměru	Kč/AWU	% vůči průměru	Kč/AWU	%	Kč/AWU	% vůči průměru	Kč/AWU	%		
	1	2	3	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Celkem	2,48	2,28	2,30	682 922	100	604 118	100	-78 804	-11,5	624 629	100	599 809	100	-24 820	-4,0
Převážující část z.p. mimo ANC	2,49	2,31	2,26	735 902	108	648 874	107	-87 028	-11,8	674 415	108	646 031	108	-28 385	-4,2
Převážující část z.p. v jiné než horské ANC	2,49	2,32	2,38	654 175	96	571 579	95	-82 596	-12,6	589 674	94	565 652	94	-24 022	-4,1
Převážující část z.p. v horské ANC	2,37	2,04	2,20	602 104	88	573 838	95	-28 266	-4,7	571 944	91	569 607	95	-1 737	-0,3
Polní výroba	1,81	1,85	1,66	794 847	116	758 459	125	-38 388	-4,8	758 191	121	750 836	125	-7 356	-1,0
Produktce mléka	3,61	3,12	3,12	646 897	95	550 170	91	-96 725	-15,0	542 958	87	547 232	91	4 275	0,8
Chov skotu a zvířat ZDP	1,99	1,72	1,85	528 474	77	557 405	92	28 931	5,5	521 329	83	552 710	92	31 382	6,0
Smíšená výroba	2,71	2,45	2,46	704 791	103	587 355	97	-117 436	-16,7	623 598	100	582 672	97	-40 926	-6,6
do 100 ha	4,51	4,50	4,44	323 607	47	369 871	61	46 263	14,3	322 485	52	369 188	62	46 703	14,5
100 - 500 ha	1,93	1,85	1,90	718 582	105	741 683	123	23 100	3,2	709 042	114	738 264	123	29 222	4,1
500 - 1000 ha	2,07	2,07	2,11	753 316	110	620 063	103	-133 253	-17,7	722 058	116	614 576	102	-107 482	-14,9
1000 - 2000 ha	2,46	2,23	2,27	760 967	111	611 598	101	-149 369	-19,6	665 549	107	606 681	101	-58 867	-8,8
nad 2000 ha	2,27	1,92	1,88	861 134	126	684 888	113	-176 249	-20,5	738 187	118	677 875	113	-80 312	-9,2

Pozn.: 2023(p) – predikce výsledků roku 2023; 2023(rp) – reálné předběžné výsledky roku 2023

Zdroj: FADN 2017-2023, vlastní výpočty ÚZEI

Graf 1: Zemědělský příjem a provozní podpory dle velikosti podniku pro období 2017-2021 a skutečnost politiky 2023

Pozn.: 2023(rp) – reálné předběžné výsledky roku 2023

Pozn.: symbol za podtržítkem _d... efekt politiky; _dt... efekt politiky a trhu

Zdroj: FADN 2017-2023, vlastní výpočty ÚZEI

Tabulka 5: Vývoj úrovně provozních dotací a zemědělského příjmu se zohledněním vlivu trhu

období	Provozní dotace				Změna prov. dotací		Změna provozních dotací			ČPH / AWU						Δ ČPH / AWU		Změna ČPH / AWU			
	2017-2021	2022	2023(p)	2023(rp)	2022 / 2017-21	2023 / 2017-21	2022 / 2017-21	2023 / 2022	2023 / 2017-21	2017-2021	úroveň vůči průměru	2022	úroveň vůči průměru	2023(p)	úroveň vůči průměru	2023(rp)	úroveň vůči průměru	2022 / (2017-21)	2023 / 2022	2022 / (2017-21)	2023 / 2022
faremni systém (kategorie podniků) / mj.	Kč/ha	Kč/ha	Kč/ha	Kč/ha	Kč/ha	Kč/ha	%	%	%	Kč/AWU	% vůči průměru	Kč/AWU	% vůči průměru	Kč/AWU	% vůči průměru	Kč/AWU	%	%	%	%	%
Celkem	12 008	11 421	11 652	9 325	-58	-0,5	-4,9	-4,4	-4,1	682 922	100	652 096	100	656 597	100	809 347	100	269 174	39,4	11,5	18,5
Převážující část z.p. mimo ANC	10 314	9 559	11 987	7 388	-55	-0,5	-5,3	-5,7	-5,4	735 902	108	1 048 699	150	799 925	120	924 297	134	312 367	44,7	15,9	25,6
Převážující část z.p. v jiné než horské ANC	12 628	12 268	13 586	10 080	-40	-0,3	-3,1	-3,4	-3,2	654 175	96	895 339	94	685 747	103	791 043	98	241 163	34,2	11,6	20,9
Převážující část z.p. v horské ANC	15 418	15 234	16 753	13 726	-14	-0,1	-0,9	-0,9	-1,0	602 104	88	774 894	81	656 489	58	715 692	88	172 791	24,2	-7,6	18,9
Polní výroba	8 352	7 941	9 754	7 002	-11	-0,1	-1,3	-1,3	-1,3	794 847	116	1 200 308	126	856 259	130	1 083 263	128	405 460	59,2	13,9	30,0
Produktce mléka	16 878	15 681	16 645	11 548	-117	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	646 897	95	892 634	94	638 896	96	765 755	95	245 717	35,8	14,2	18,4
Chov skotu a zvířat ZDP	14 996	14 802	17 432	14 434	-14	-0,1	0,2	0,6	0,7	528 474	77	562 050	59	849 515	97	605 783	75	13 576	43 733	6,4	7,8
Smíšená výroba	13 027	12 218	13 971	8 930	-19	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	704 791	103	1 032 486	108	737 194	111	884 842	109	37 655	7 644	46,5	14,3
do 100 ha	11 089	11 345	13 133	12 960	236	1,6	2,3	1,2	1,6	323 607	47	402 039	42	369 074	35	385 521	48	78 412	16 498	24,2	-4,1
100 - 500 ha	10 727	10 743	11 568	11 020	16	0,1	0,2	0,6	0,7	718 582	105	864 412	101	763 428	115	863 920	107	245 890	35 492	34,2	-10,4
500 - 1000 ha	11 830	11 258	10 755	9 257	-57	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4	753 316	110	945 424	99	699 252	105	822 338	102	192 108	25 086	28,5	13,0
1000 - 2000 ha	13 006	12 308	10 561	8 624	-44	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	760 967	112	860 332	99	869 399	107	305 479	33 067	40,1	-19,0	13,5	
nad 2000 ha	12 531	11 219	9 894	7 102	-117	-1,0	-1,5	-1,7	-1,7	861 134	126	1 343 493	141	741 591	111	1 042 545	129	482 365	55 954	56,0	-22,4

Zdroj: FADN 2017-2023, výsledky kalkulačky K2 pro rok 2023, vlastní výpočty ÚZEI

Tabulka 6: Odhad vybraných položek Standardního výstupu FADN za rok 2024 (bez podniků výrobního zaměření Chov prasat a drůbeže)

Podniky celkem	Celkem	Ekonomická velikost podniku			
		malá (IV-VI)	střední (VII-IX)	velká (X-XI)	největší (XII-XIV)
Celková produkce v Kč/ha	49 455	20 667	29 531	38 999	65 253
Produkce rostlinné výroby v Kč/ha	25 237	11 660	19 508	24 988	29 715
Produkce živočišné výroby v Kč/ha	16 038	5 585	6 409	6 584	24 322
Výrobní spotřeba v Kč/ha	36 221	19 519	24 137	28 632	46 010
Provozní dotace a podpory v Kč/ha	9 852	14 409	12 172	8 231	8 561
ČPH v Kč/AWU	732 834	266 402</			